

Effektiva strukturer för validering på regional nivå Halvtidsutvärdering

Januari 2024

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.



Inledning

I rapportens första kapitel presenteras utvärderingens bakgrund, syfte och tidplan. Vi beskriver också rapportens disposition.

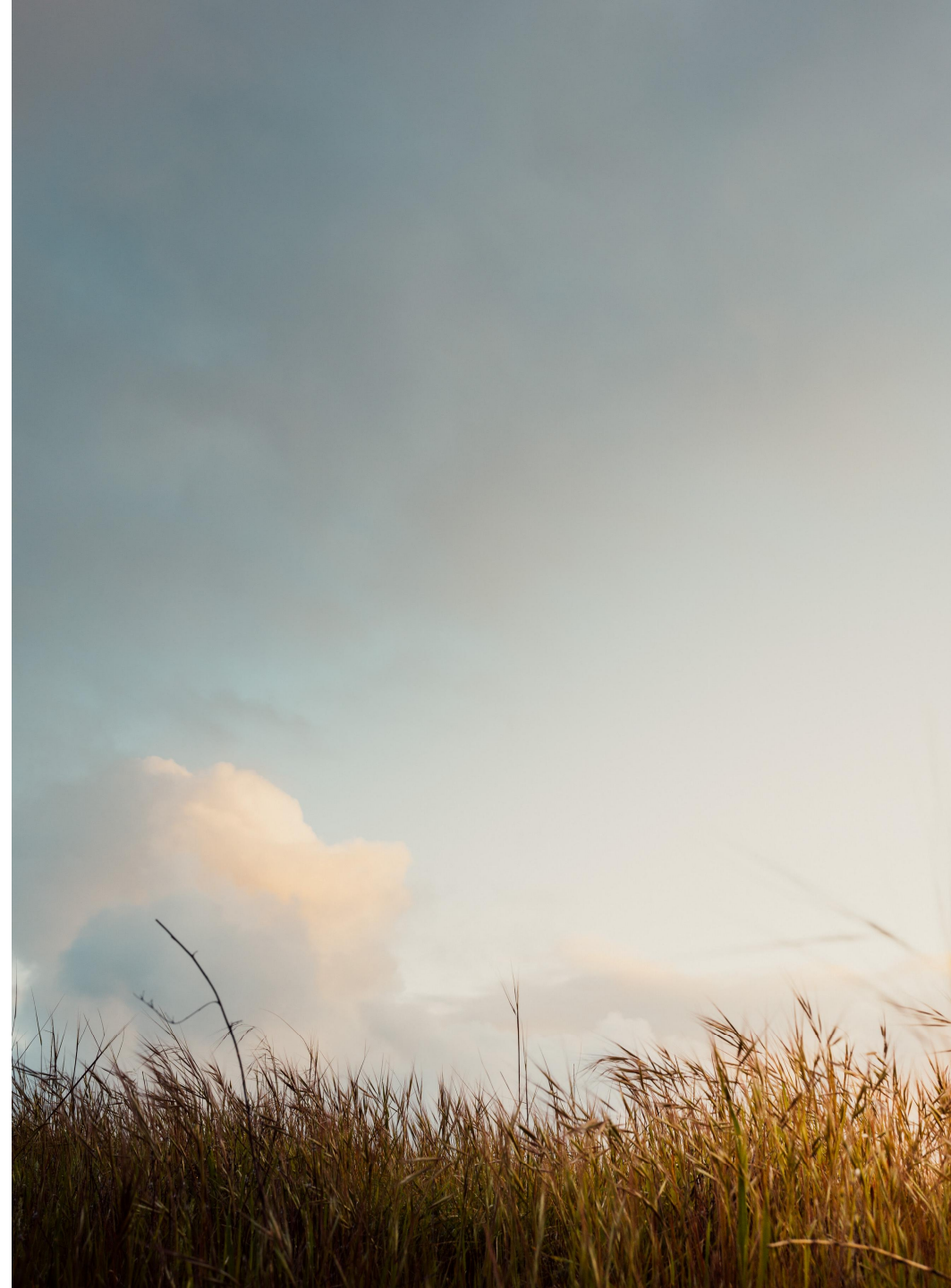
Bakgrund

Tillväxtverket har tillsammans med Myndigheten för yrkeshögskolan ansvaret för det pågående regeringsuppdraget Utveckla effektiva strukturer för validering på regional nivå. Uppdraget innebär att stödja och utveckla arbetet med effektiva strukturer för validering på regional nivå under perioden 2022–2024. Genom uppdraget erbjuds regionerna möjlighet att bedriva projekt för att främja effektiv samverkan för validering på regional nivå.

Tillväxtverket har gett Ramboll i uppdrag att utvärdera arbetet med regeringsuppdraget. Syftet är att säkerställa regeringsuppdragets utvärderingsbarhet samt tillvarata det lärande som genererats inom regeringsuppdragets tid.

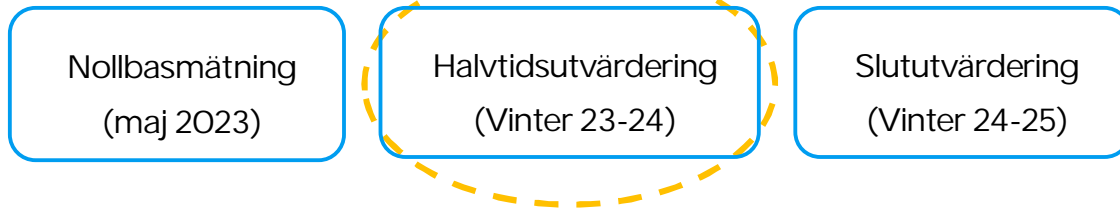
Som en del i arbetet genomför Ramboll en nollbasvärdering och uppföljningsenkäter med Sveriges regioner vid flera tidpunkter under regeringsuppdragets gång. Syftet med uppföljningen är att skapa fördjupad förståelse för hur regionerna arbetar med validering (inom ramen för sina projekt och övergripande) samt vilken stegförflyttning som sker under regeringsuppdragets gång.

Denna rapport är en halvtidsutvärdering som genomförts i december 2023 och januari 2024.



Om halvtidsutvärderingen

Utvärderingens huvudsakliga datakälla är en uppföljningsenkät som skickas ut till samtliga regioner som driver projekt inom uppdraget. Uppföljningsenkäten görs vid tre tillfällen. Under maj 2023 genomfördes en nollbasmätning och vintern 2024–25 kommer en avslutande uppföljning skickas ut igen, för att se vilka resultat som uppnåtts och vilken förändring som skett.



Uppföljningsenkäten i halvtid genomfördes mellan den 22 november och 15 december 2023, och svar har inkommit från samtliga 20 regioner som tillfrågades. I halvtidsutvärderingen har Ramboll även intervjuat fem regioner som kommit olika långt i arbetet med regionala stödstrukturer.

I denna rapport sammanställs och analyseras resultaten, både kvantitativt i figurer och baserat på kvalitativa svar från enkäten och intervjuerna. 20 svarande regioner i enkäten betyder att 5 procent i redovisningen av svaren motsvarar en region.



Om rapporten

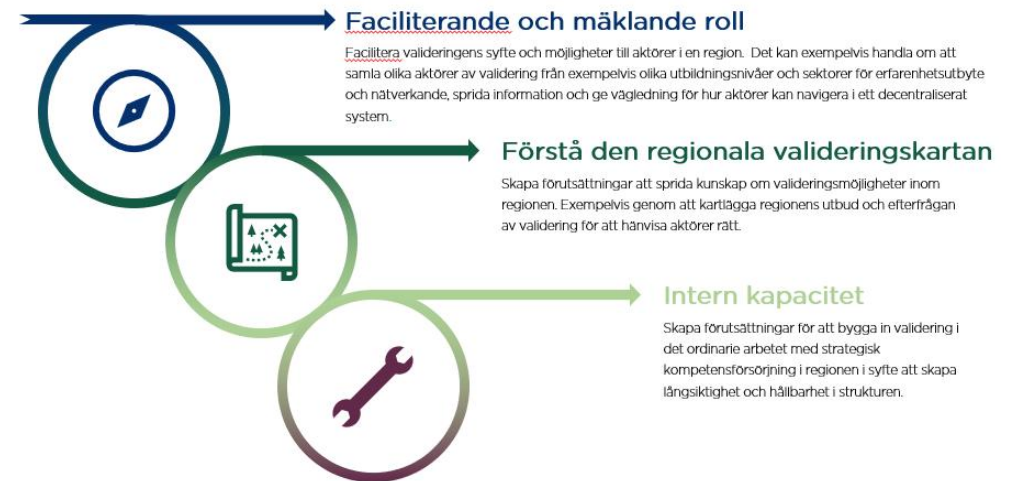
Rapporten är uppbyggd i fem kapitel. I inledningen har vi presenterat halvtidsutvärderingens syfte och var i utvärderingens samlade process vi befinner oss.

Härnäst kommer tre kapitel där utvärderingens resultat presenteras. De tre kapitlen följer de spår som vi tidigare definierat för att beskriva en hållbar regional struktur för validering. De tre kapitlen inleds med en övergripande bedömning av status för det aktuella spåret, som sedan följs av mer detaljerad redovisning av de resultat som bedömningen vilar på.

Rapporten avslutas sedan med ett kapitel med slutsatser och rekommendationer till Tillväxtverket och regionerna inför den resterande projektperioden.

Tre spår för en hållbar regional struktur för validering

Regionens roll och funktion kring den regionala stödstrukturen för validering



Faciliterande och mäklande roll

Detta område handlar om att facilitera validerings syfte och möjligheter till aktörer i en region. Det kan exempelvis handla om att samla olika aktörer av validering från olika utbildningsnivåer och sektorer för erfarenhetsutbyte och nätverkande, sprida information och ge vägledning för hur aktörer kan navigera i ett decentraliserat system.

Kapitlet inleds med en sammanfattande bedömning av status inom området, därefter följer redovisning av resultaten av uppföljningsenkäten.

Samverkan har utvecklats inom regionerna men fortsatt arbete krävs

Projekten har utvecklat samverkan inom validering i regionerna

Halvtidsuppföljningen visar regionerna samarbetar med en rad olika parter. Det är ett arbete som har kunna utvecklas genom att projekten bidrar med en ökad förståelse och kunskap om validering, vilket driver samverkansprocesserna framåt. Samtliga regioner arbetar med Komvux och tre fjärdedelar av regionerna anser att samarbetet i ganska eller mycket hög utsträckning är välfungerande. En majoritet av regionerna uppger också att de samverkar med Arbetsförmedlingen och branschorganisationer och samtliga regioner samverkar med andra regioner.

Mer arbete krävs för att strukturer för samverkan ska etableras

Etableringen av samverkansstrukturerna anses ha kommit olika långt inom olika områden och där är Komvux ett området där regionerna anser sig ha kommit särskilt långt. Dock återstår samtidigt mycket arbete, en tredjedel av regionerna anser att det idag finns en etablerad samverkansstruktur för validering. Många projekt har bidragit till att skapa regionala arenor för validering, huvudsakligen kopplat till valideringsutförande inom Komvux. Det anses vara en utmaning att det saknas tydligt ansvar och styrning för samordning mellan det formella utbildningssystemet och aktörer inom branschvalidering.

Många regioner har tagit steg mot en faciliterande och mäklande roll

Regionerna är positivt inställda till sin förmåga att samordna aktörer

Majoriteten av regionerna anser att RUA har god förmåga att samordna regionala aktörer inom valideringsområdet. Det inte skett någon utveckling inom området sedan nollbasmätningen, vilket kan bero på att projektarbetet har lett till insikter om uppdragets komplexitet. Halvtidsuppföljningen visar vidare att regionerna anser att externa aktörer som regionens kommuner, Arbetsförmedlingen och operativa valideringsaktörer har fått ökade kunskaper om att regionen arbetar med stödstrukturer för validering inom ramen för det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Fler regionerna är säkra i sin faciliterande och mäklande roll

Många av regionerna visar progression vad gäller arbetet med att ta en faciliterande och mäklande roll i det regionala valideringsarbetet. I uppföljningen ser vi att flera regioner har tagit steg mot en tydligare och mer utåtriktad roll. En majoritet av regionerna anser att de har tydligt definierat sin roll i arbetet med samverkansstrukturer.

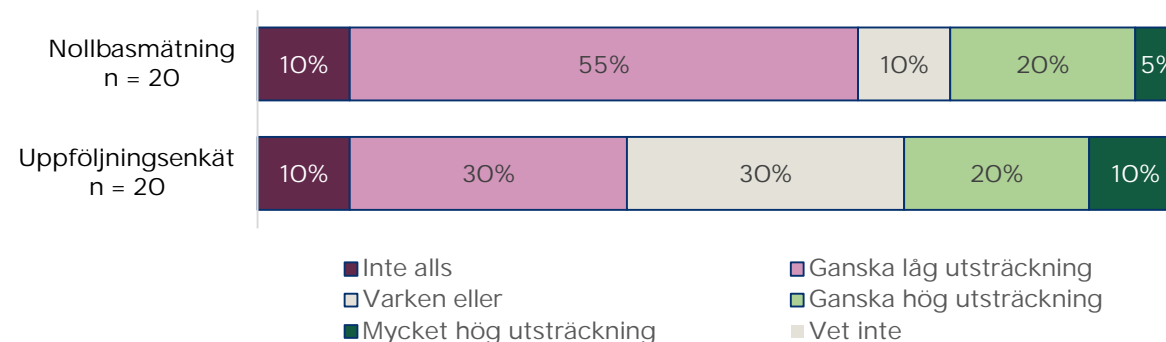
Det sker en viss progression mot en etablerad samverkansstruktur

Uppföljningsenkäten visar att det har skett en viss förflyttning då färre regioner anser att det i ganska låg utsträckning finns en etablerad samverkansstruktur med gemensamt syfte och mål kring validering i regionen.

Ytterligare en region anser att det nu finns en etablerad samverkansstruktur, medan en tredjedel av regionerna är neutralt inställda.

Flera regioner framhåller att deras pågående projekt och dess samverkansformer handlar om att utveckla dessa strukturer. De beskriver vidare hur framdriften av etableringen kan skilja sig åt mellan olika valideringsområden och typer av aktörer.

I vilken utsträckning upplever du att det finns en etablerad samverkansstruktur med gemensamt syfte och mål kring validering i er region idag?



”Det finns sedan tidigare en redan etablerad organisation för att samla, stötta och utveckla valideringsarbetet inom Komvux, där har också regionen en löpande samverkan och dialog för att se hur vi kan fylla eventuella luckor och komplettera. Strukturerna för branschvalidering och branschorganisationer är under uppbyggnad då regionen startar upp nya kompetensforum med branschriktningar under 2024”

”Vi har kontakt och nätverkar men jag skulle inte säga att vi har en struktur för samverkan ännu. Men det är också en definitionsfråga. Vad betyder samverkan?”

Några regioner har utvecklat sin samverkan till nya aktörer

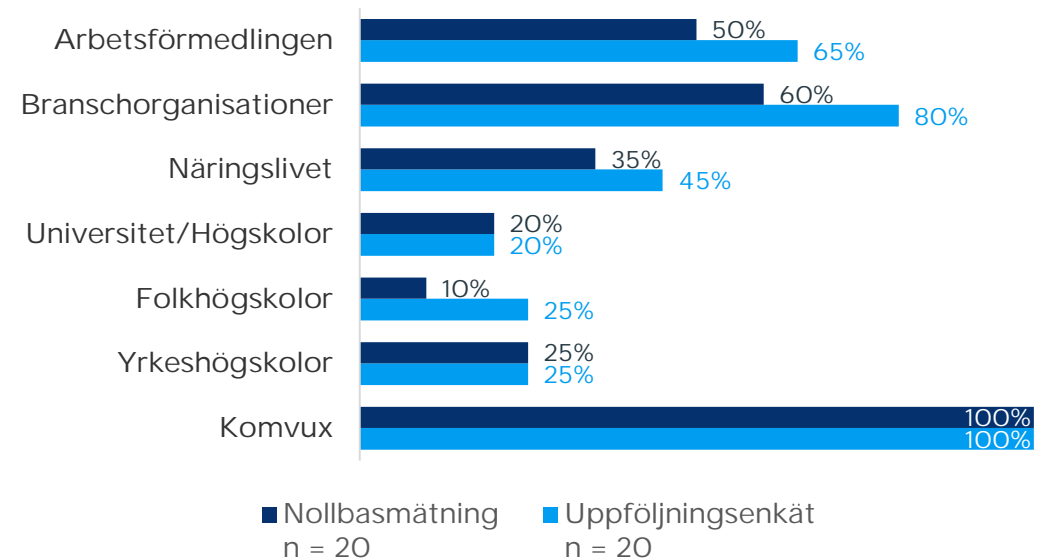
Uppföljningsenkäten visar på en viss positiv utveckling av samverkan med aktörer för att stärka strukturer för validering i regionen. Den största förändringen är att ytterligare fyra regioner samarbetar med branschorganisationer. Vi ser även en utveckling för arbetsförmedlingen och näringslivet.

En majoritet samverkar med Arbetsförmedlingen men endast 15 procent anser att samverkan är välfungerande. Bland annat upplevs validering inte prioriteras hos Arbetsförmedlingen.

Precis som tidigare uppger regionerna att de i lägre utsträckning samverkar med Universitet/ Högskolor, Yrkehögskolor och Folkhögskolor. Ungefär en fjärdedel av regionerna samverkar med respektive utbildningsform.

Utöver detta beskriver regionerna likt tidigare att de har en stor mängd samverkanspartners. Flera regioner uttrycker att de genom projektet har inlett dialog med branschorganisationer och arbetsgivare inom regionen.

Vilka aktörer samverkar ni med idag inom arbetet med strukturer för validering i er region? (fler val möjliga)



"Kunskap och förståelse för vikten av validering har ökat och finns på agendan hos flera samverkande aktörer. Detta påverkar samverkansprocesserna och dialogerna positivt och driver arbetet framåt."

"I samverkan med Komvux fungerar det väl utifrån att vi har tydliga samverkansytor där Regionen håller i ett nätverk med alla rektorer i länet och där vi arbetat fram att validering är en stående punkt på agendan."

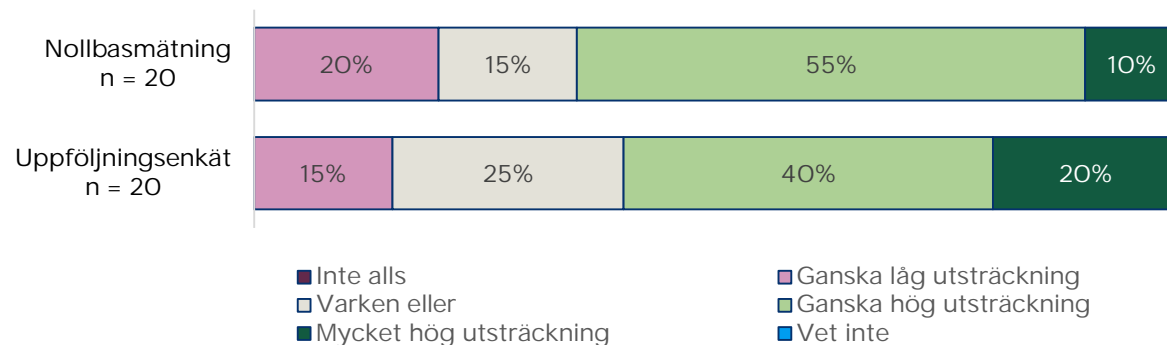
En majoritet upplever att de har förmåga att samordna regionala aktörer

Majoriteten av regionerna upplever fortfarande att regionen har i ganska eller mycket hög utsträckning förmåga att samordna regionala aktörer inom valideringsområdet.

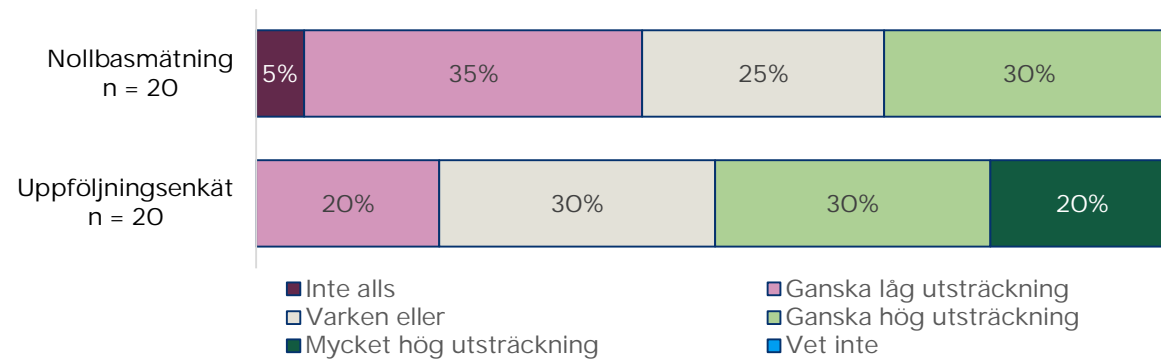
Däremot är utvecklingen mycket begränsad och det är en region mindre som anser att RUA har förmåga att samordna aktörer. Samtidigt visar halvtidsuppföljningen att hälften av regionerna anser att det tack vare projektet har skett en positiv utveckling av arenor för validering i regionen. En minskande grupp anser att projektet i låg utsträckning har utvecklat mötesplatser.

Ett projekt driver exempelvis ett valideringscentrum som syftar till att vara en mötesplats för information, goda exempel och inspirera för att skapa samsyn kring validering och dess positiva effekter.

I vilken utsträckning upplever du att regionen (RUA) har förmåga att samordna regionala aktörer inom valideringsområdet?



I vilken utsträckning bedömer du att projektet hittills har bidragit till utveckling av arenor eller mötesplatser för validering i er region?

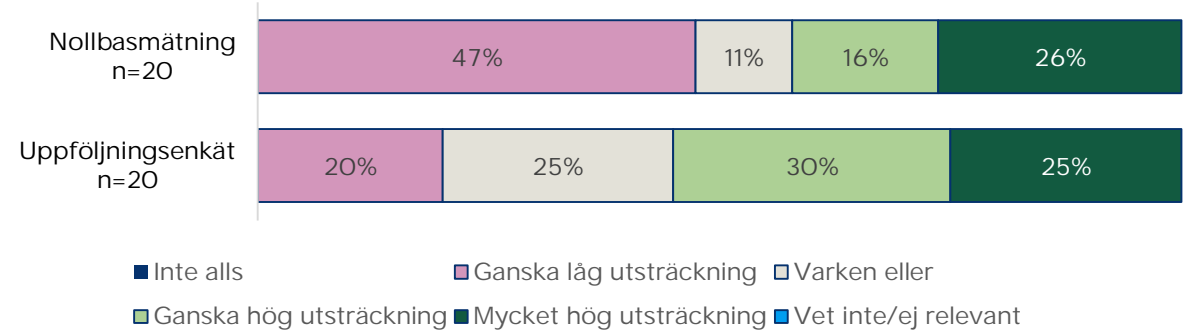


Ökad kunskap externt kring regionernas arbete med validering

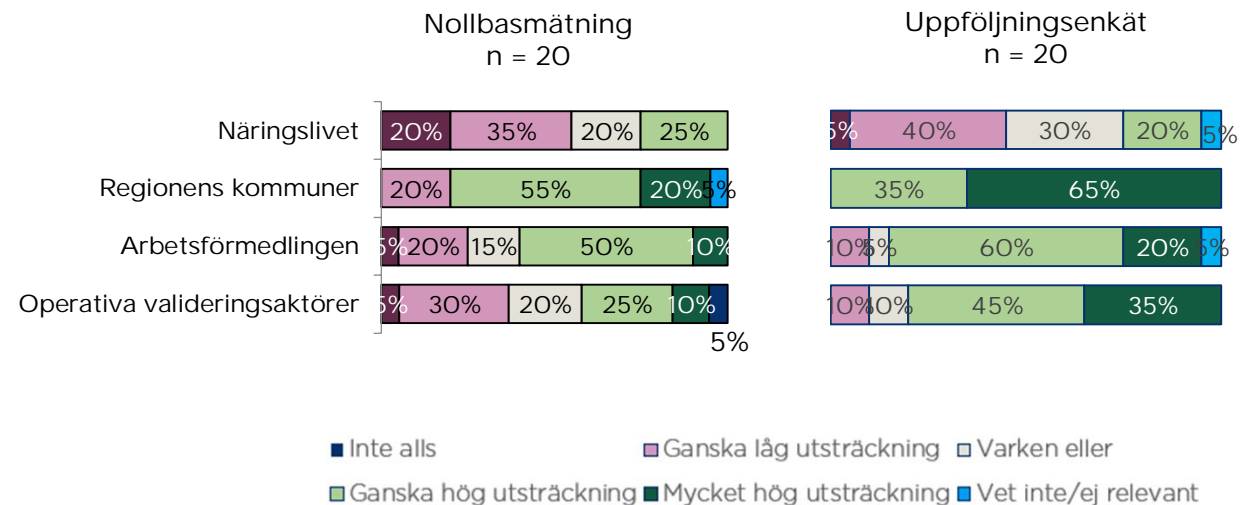
Majoriteten av regionerna anser numera att de i ganska eller mycket hög utsträckning har definierat sin roll i arbetet med strukturer för validering i regionen. Halvtidsuppföljningen visar på en tydlig positiv förflyttning då det numera endast är fyra regioner som anser att de i ganska låg utsträckning definierat sin roll.

Det går även att se en stor förflyttning gällande i vilken utsträckning som regionerna anser att dess kommuner och operativa valideringsaktörer har kunskap om hur regionen arbetar. Samtliga regioner anser att kommunerna i ganska eller hög utsträckning har kunskap om deras arbete och samma siffra för operativa valideringsaktörer är 80 procent. Det anses även ha skett en viss utveckling hos arbetsförmedlingen. Näringslivet är den grupp där kunskapen i lägst utsträckning anses ha utvecklats.

I vilken utsträckning har ni definierat er egen (RUA:s) roll i arbetet med strukturer för validering i regionen? Är rollen tydlig för er?



I vilken utsträckning bedömer du att följande aktörer har kunskap om att regionen arbetar med stöd för strukturer för validering inom ramen för det regionala kompetensförsörjningsarbetet?



Två regioner arbetar med metodutveckling inom ramen för projektet

Vissa regioner har förutsättningar att ta en bredare roll

Västra Götalandsregionen och Region Gävleborgs projekt skiljer sig från andra regioner eftersom de har arbetat med metodutveckling, ett arbete som syftar till att öka antalet valideringar på nationell nivå. Båda regionerna har definierade uppdrag inom validering vilket gör att det redan innan projektet fanns en stödstruktur inom deras region. Regionerna anser därför de kan ta en bredare roll och bidra till utvecklingen av fler valideringsmodeller på nationell nivå under projektarbetet.

Projektet har möjliggjort samverkan för gemensam nationell utveckling

Regionerna har bland annat skapat en gemensam operativ arbetsgrupp som tar fram en handbok som ska stötta valideringsaktörer. Projekteten utgår ifrån ett regionalt behov av kompetens inom bristyrken men metodstödet ska även kunna användas i andra regioner. De upplever att det finns ett stort engagemang och efterfrågan på metodstöd, både från utbildningsverksamheter och andra regioner. Projektets samverkansformer och möjligheten att testa metoderna i andra regioner leder till en bredare återkoppling och kan därmed kvalitetssäkras. Regionerna anser att det utan projektet inte hade varit möjligt för dem att skala upp sitt arbete och bygga nationellt värde. De beskriver vidare att arbetet med metodstöd har fortlöpt bra och att den största utmaningen inom projektet är arbetet mot näringslivet för att de ska börja använda modellerna.

Förståelse för valideringskartan

Detta område handlar om att skapa förutsättningar att sprida kunskap om valideringsmöjligheter inom regionen. Exempelvis genom att kartlägga regionens utbud och efterfrågan av validering för att hänvisa aktörer rätt.

Kapitlet inleds med en sammanfattande bedömning av status inom området, därefter följer redovisning av resultaten av uppföljningsenkäten.

Projekten har i begränsad utsträckning fokuserat på kunskapsuppbyggnad

Majoriteten av regionerna hade redan inledningsvis kartlagt valideringssystemet

Uppföljningsenkäten visar att 13 av regionerna har genomfört eller påbörjat en kartläggning av aktörer som bedriver validering i regionen. Detta tyder på att kartläggning av regionens valideringsaktörer inte har varit en prioriterad aktivitet inom ramen för alla projekt.

Många regioner uppvisar kännedom om dess styrkor och svagheter

Regionerna uppvisar en grundläggande förståelse för regionens utbud inom valideringsområdet. Regionerna beskriver utvecklingsområden exempelvis kopplat till vilka yrken eller ämnen Komvux validerar inom, samt begränsningar inom branschvalidering och företagens kunskap om valideringens nytta. Vissa regioner har valt att avgränsa kartläggningen mot den bransch som deras projekt riktas mot.

Projekten syftar till att utveckla befintliga områden

Det finns en gemensam bild bland regionerna att de inte kan arbeta med validering inom samtliga områden. Därför har många av regionerna valt att inom projektet utveckla de bitar som redan funnits etablerade i regionen, snarare än att påbörja insatser mot nya valideringsområden som har identifierats i kartläggningen.

Regionerna arbetar med social hållbarhet, men ofta i begränsad omfattning

Få regioner har gjort en kartläggning av målgruppen för validering

Precis som i nollbasmätningen uppger 17 av regionerna att de inte har gjort en kartläggning av vilka målgrupper som har behov av validering. Då endast tre regioner har påbörjat eller har genomfört en kartläggning av målgrupper är det en aktivitet som i låg utsträckning har prioriterats. Några regioner menar att det inte är relevant för dem då de som region inte arbetar direkt mot validander. Andra regioner menar att de får kunskap om målgruppen i dialog med valideringsaktörer eller arbetsgivare.

Många regioner anser att ökad tillgänglighet av validering främjar social hållbarhet

Uppföljningen visar att det råder en stor variation om och i så fall hur regionerna arbetar med social hållbarhet. Några regioner menar att en ökad tillgänglighet av validering och spridning till nya målgrupper automatiskt främjar social hållbarhet. Validering både bekräftar och möjliggör att kunskap kan tillgodogöras på flera sätt, vilket anses gynna personer med olika förutsättningar. Då validering ofta sker inom kvinnodominerade yrken kan modeller inom nya yrken bredda tillgängligheten.

Tillgängligheten av validering för personer med olika förutsättningar beror även på hur valideringsmodellerna är uppbyggda. Begränsade kunskaper i svenska hos individer kan vara ett skäl till att valideringar inte genomförs. En region arbetar aktivt för att exempel vid validering inte ska vara endast svenskt kodade och tar hjälp av SFI-lärare för att korrekturläsa språket.

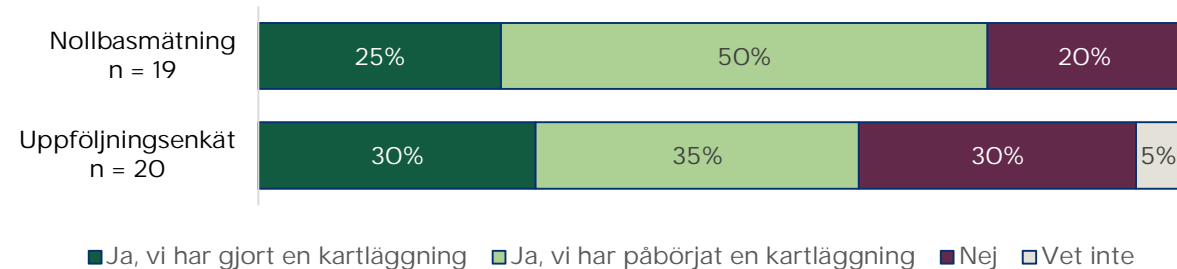
Kartläggning av regionala valideringsaktörer har inte prioriterats i alla projekt

I jämförelse med nollbasmätningen har endast en region tillkommit som har gjort en kartläggning av valideringsaktörer. Det är även två regioner färre som uppger att de har påbörjat en kartläggning.

Många regioner har kännedom om regionens styrkor och svagheter inom valideringsområdet. Majoriteten av de som har genomfört en kartläggning anser att de har identifierat områden (geografiska eller yrkesområden) där det saknas möjlighet att valideras. Utöver detta pekar vissa regioner på att det inom deras regioner finns möjlighet till ytterligare valideringsmodeller, kan även finnas ett behov av att revidera modeller.

Komvux och branschorganisationer är de vanligaste identifierade valideringsaktörerna. Även Yrkehögskolor, Folkhögskolor, Universitet/Högskolor, AF och näringslivet förekommer.

Har ni gjort en kartläggning av vilka aktörer som bedriver validering i er region?



"Vissa branschvalideringar går inte att göra inom regionen. Många kommuner har ingen validering alls och andra har påbörjat vissa områden men inte inom alla branscher."

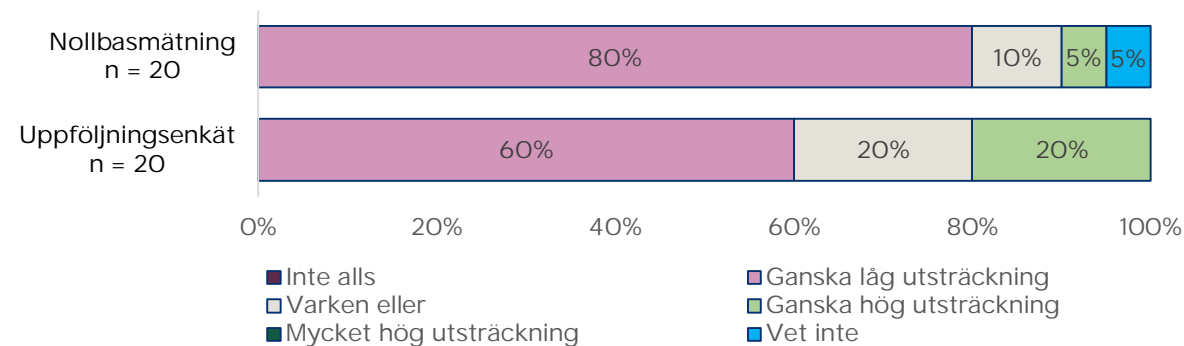
"Vissa branschvalideringar går inte att göra inom regionen utan kräver att individen åker till annan region men vi har bedömt att i dessa fall finns ingen stor volym av möjliga validander."

Flera regioner anser att projektet bidrar till ökad kännedom bland valideringsaktörer

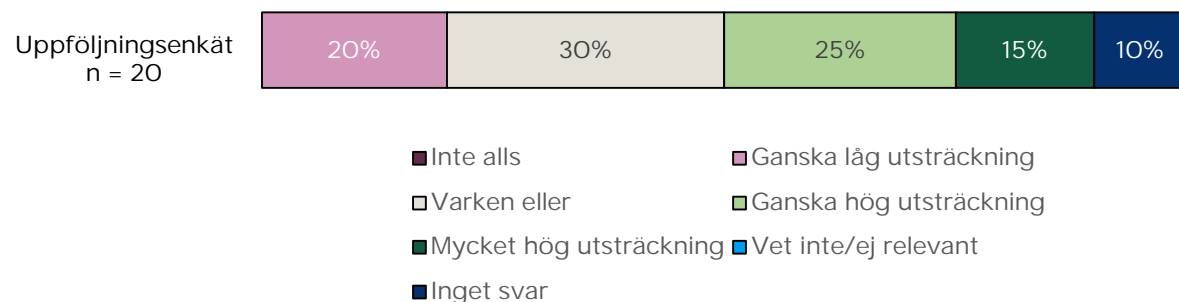
Halvtidsuppföljningen visar att fler regioner bedömer att operativa valideringsaktörer känner till varandras roller och erbjudanden. Trots att det har skett en viss positiv förflyttning anser fortfarande majoriteten av regionerna att valideringsaktörers kännedom är ganska låg.

På en ny fråga som tillkommit i halvtidsuppföljningen svarar åtta av regionerna att de anser att projektet har bidragit till ökad kännedom om varandra bland de operativa valideringsaktörerna. Kännedomen bland valideringsaktörerna uppges variera mellan olika utbildningssystem och branscher. Mellan Komvuxverksamheter finns det bättre kännedom, medan det mellan Komvux och branscher samt mellan olika branscher är lägre kunskap.

I vilken utsträckning bedömer du att operativa valideringsaktörer (de som erbjuder validering till individer) i regionen känner till varandras roller och erbjudanden?



I vilken utsträckning bedömer du att projektet har bidragit till att operativa valideringsaktörer i regionen känner till varandras roller och erbjudanden?



Intern kapacitet

Detta område handlar om att skapa förutsättningar för att bygga in validering i det ordinarie arbetet med strategisk kompetensförsörjning i regionen i syfte att skapa långsiktighet och hållbarhet i strukturen.

Kapitlet inleds med en sammanfattande bedömning av status inom området, därefter följer redovisning av resultaten av uppföljningsenkäten.

Status avseende intern kapacitet

Den interna kapaciteten att arbeta med validering har i viss mån utvecklats, men uppvisar minst progression av de tre områdena. Det finns flera utmaningar att arbeta med.

Beslutsfattare har begränsad kunskap om validering

Kunskapen för att kunna ge stöd inom validering varierar inom den egna organisationen. Det finns en tillräcklig kunskap inom projektgruppen och de närmsta kollegorna men i beslutsleden är kunskapen svagare. Få regioner anser att politiska beslutsfattare har tillräcklig kunskap för att kunna förstå möjligheterna med validering för att kunna ta strategiska beslut.

Arbetet är personberoende och involverar i viss mån medarbetare utanför projekten

En tredjedel av regionerna bedömer att regionens valideringsarbete är personberoende, medan nära hälften upplever att det delvis är det. Samtidigt har det skett en minskning sedan nollbasmätningen

Arbetet med validering involverar i vissa fall medarbetare på regionen utanför projektorganisationen. 40 procent av regionerna uppger att de i ganska hög utsträckning involverar andra relevanta funktioner i arbetet utöver projektteamet. Att andelen inte är högre kan bero på att det ofta är ett fåtal personer som arbetar med kompetensförsörjningsfrågor inte stort, och att projektteamet omfattar dem.

”Det finns tillräcklig kunskap för att kunna erbjuda stöd men då kunskapen är relativt personberoende försvårar det långsiktigheten i arbetet. Det finns dessutom en komplexitet i valideringsfrågan som gör att det är en utmaning att förstå hur alla delar är kopplade till varandra.”

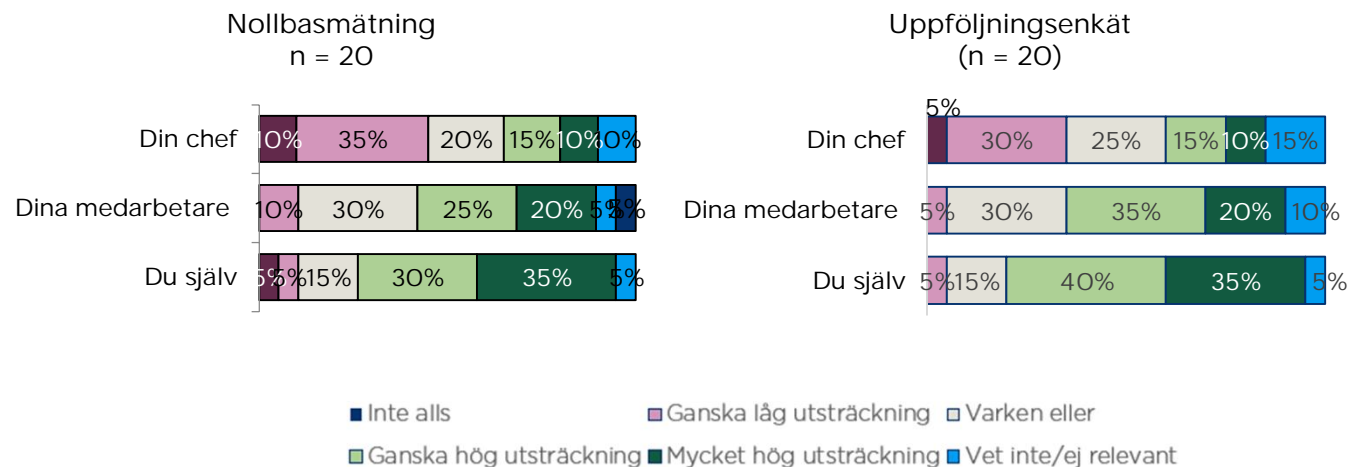
Kunskap om validering är begränsad hos beslutsfattare

Halvtidsuppföljningen visar att regionerna anser att kunskaperna för erbjuda stöd till valideringsaktörer i stort sätt är oförändrade. En klar majoritet (75 procent) är positivt inställda till deras kunskapsmässiga förutsättningar att stötta valideringsaktörer, drygt hälften av regionerna ser även positivt på deras medarbetares förutsättningar.

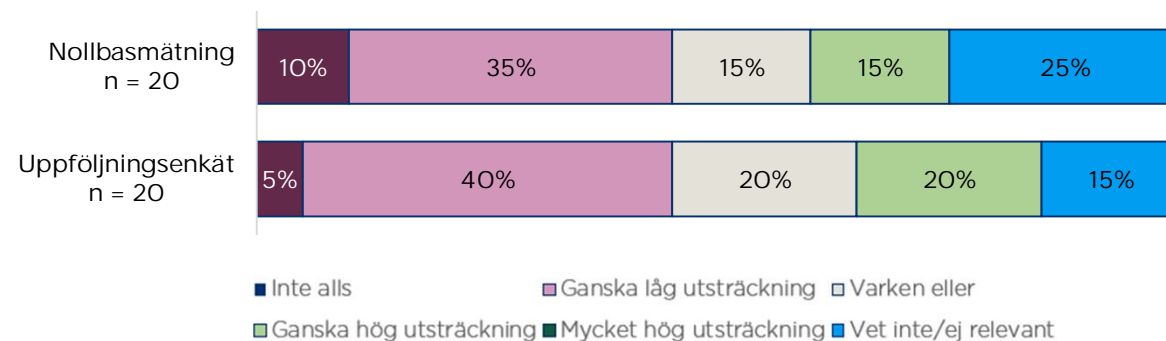
Däremot är anser endast fem regioner av de tillfrågade att deras chefer har tillräcklig kunskap för att erbjuda stöd till valideringsaktörer. Detsamma gäller för politiska beslutsfattare i regionen. Endast fyra regioner anser att politikerna har tillräcklig kunskap för att ta strategiska beslut inom validering.

Den lägre kunskapen hos chefer och politiker kan innebära att de har svårt att se värdet av validering, och att det påverkar möjligheterna att få till en långsiktig finansiering av ett vidare arbete efter projektens slut.

I vilken utsträckning upplever du att följande har tillräcklig kunskap för att kunna erbjuda stöd till valideringsaktörer i regionen?



I vilken utsträckning upplever du att politiska beslutsfattare i regionen har tillräcklig kunskap för att kunna förstå möjligheterna med validering för att kunna ta strategiska beslut utifrån rollen som regionalt utvecklingsansvarig?

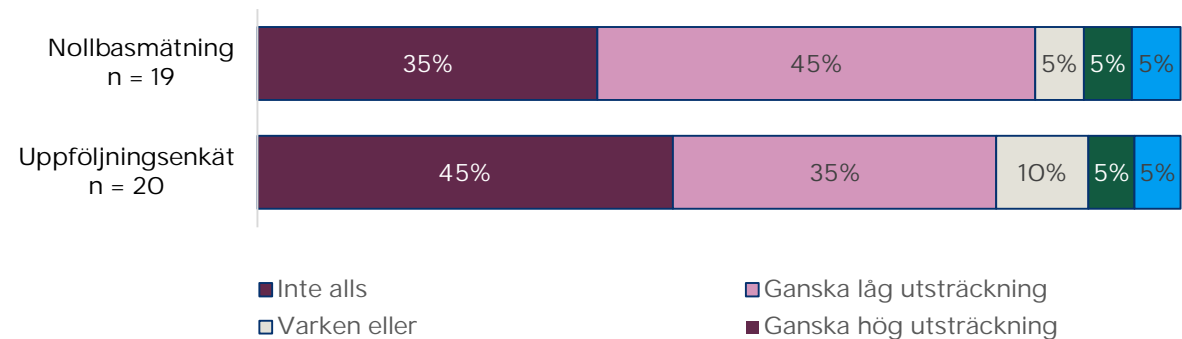


Regionens arbete med strukturer för validering anses vara beroende av projektet

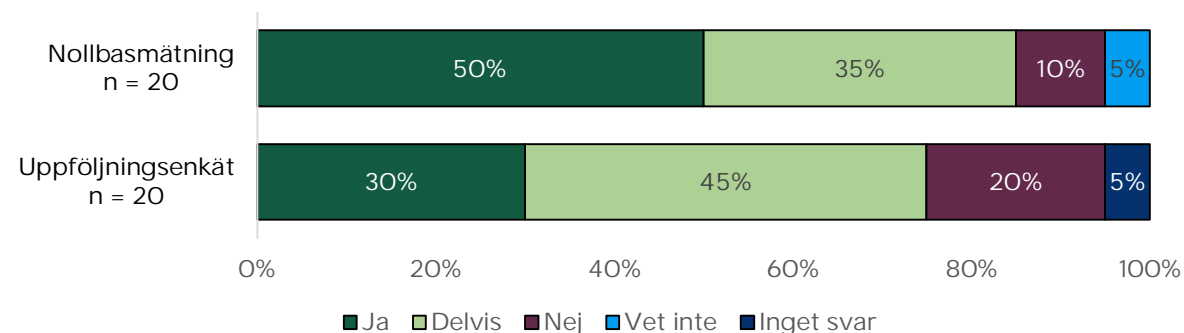
Precis som tidigare anser en övervägande majoritet (80 procent) att deras region inte alls eller i ganska låg utsträckning skulle ha förutsättningar att arbeta med struktur för validering i regionen om det inte vore för dess projektfinansiering.

Även om majoriteten av regionerna (75 procent) upplever arbetet som helt eller delvis personberoende har det skett en viss positiv förflyttning. En tredjedel av regionerna anser att arbetet med strukturer för validering är personberoende, vilket är en minskning med 20 procent. Ytterligare två regioner (totalt fyra) anser nu att regionens arbete med strukturer för validering inte är personberoende.

I vilken utsträckning bedömer du att ni hade kunnat arbeta med att etablera en struktur för validering i regionen om ni inte fått projektfinansiering från Tillväxtverket?



Upplever du att regionens arbete med strukturer för validering är personberoende?

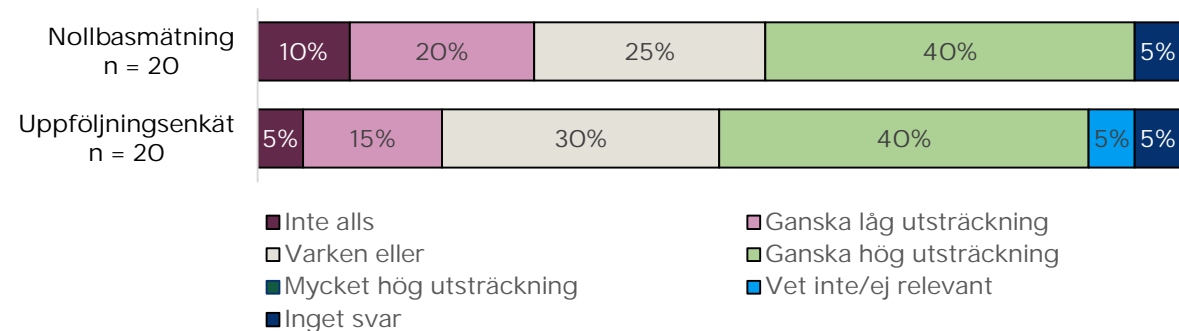


Projektet involverar i viss utsträckning andra funktioner

Halvtidsuppföljningen visar ingen större utveckling avseende huruvida regionerna har involverat relevanta funktioner på regionen som inte ingår i projektteamet. I dagsläget har åtta regioner involverat andra relevanta funktioner. Dessa regioner arbetar främst mot strategier inom enheten näringsliv och arbetsmarknadsfrågor. Några regioner uttrycker att de funnit synergieffekter med andra satsningar som handlar om omställning eller kompetensförsörjning.

Det har inte skett någon större förändring huruvida validering som verktyg inkluderas i strategiska dokument och 55 procent uppger att det finns och 40 procent anser att det delvis finns inkluderat.

I vilken utsträckning har andra relevanta funktioner på regionen som inte ingår i projektteamet involverats i projektets arbete?



”Kollegor inom strategisk kompetensförsörjning har kommit närmare och bär in avgörande perspektiv/gränssytor för långsiktig bäring. Pågående dialog med de som arbetar med näringslivsfrågor och den regionala utvecklingsstrategin. Funktioner som arbetar med, statistik, folkhälsa, social hållbarhet och HR-frågor är dialogpartners i projektet”

Halvtidsutvärderingens slutsatser

I rapportens avslutande kapitel presenteras fyra slutsatser och en rekommendation.

Uppdraget har god progression

På ett övergripande plan sker en tydlig utveckling inom uppdraget som helhet. Uppföljningen visar att det på många indikatorer sker utveckling i regionerna. Progressionen sker huvudsakligen kring samverkan, facilitering och kring arbetet med operativa valideringsaktörer. Vuxenutbildningen sticker ut som det område som regionerna kommit längst inom.

Samtidigt drivs utvecklingen av några regioner per indikator, och vilka som har god utveckling varierar, och det finns inte en generell ökning i samtliga regioner i någon fråga. Det beror dels på att vissa hade ett högt utgångsläge, som bibehållits, och att många bedömt sig vara på samma nivå som i nollbasmätningen.

Det är en komplext och varierande bild som växer fram, där statusen på valideringsarbetet har stor variation regionalt. Det följer det mönster som vi tidigare sett kring valideringsarbetet, där vissa regioner kommit långt i att utveckla en regional struktur redan innan det nuvarande uppdraget. Andra startade från en tidigare fas i processen och har därför inte kommit lika långt. Sammantaget uppvisar hela uppdraget en god progression mot att bygga regionala strukturer för validering.



Regionerna utvecklas mot en faciliterande och mäklande roll

Merparten av regionerna har koncentrerat sitt arbete inom detta spår, och uppvisar tydlig progression sedan nollbasmätningen. Störst utveckling har skett kring det externa arbetet med valideringsaktörer, både inom samverkan och i att etablera regionens roll.

Arbetet är fortfarande under utveckling, och regionerna har inte hunnit nå samverkan och en samlande roll kring alla delar av valideringsområdet. Det är heller inte realistiskt att förvänta sig under ett tvåårigt projekt, särskilt inte i de regioner där valideringsarbetet hade ett mindre utvecklat utgångsläge.

Arbetet har nått längst gentemot Komvux, Arbetsförmedlingen och branschorganisationer. Arbetet mot övriga aktörsgrupper behöver nå längre, men det blir sannolikt aktuellt först efter att nuvarande projekt avslutats för merparten av regionerna.



Mindre fokus på att förstå den regionala valideringskartan, men från en god position

Detta område har enligt Rambolls bedömning inte fokuserats på i lika hög utsträckning som det utåtriktade arbetet mot valideringsaktörer. Det ser vi som en god prioritering. I slututvärderingen av Valideringslyft konstaterade vi att regioner nått en hög kunskapsnivå, och att det var dags att arbeta externt och nå ut till de operativa aktörerna.

Halvtidsutvärderingen har dock identifierat resultat även inom detta område. Några regioner upplever att de har fått en klart högre förståelse för hur validering ser ut i regionen, både kring vilka aktörer som är verksamma samt inom vilka områden som validering sker.

Många regioner anser sig också ha bättre förståelse för var det finns "vita fläckar", områden och branscher där validering inte erbjuds. Denna kunskap kommer vara viktigt för att kunna göra långsiktiga planer och prioriteringar av arbetet.

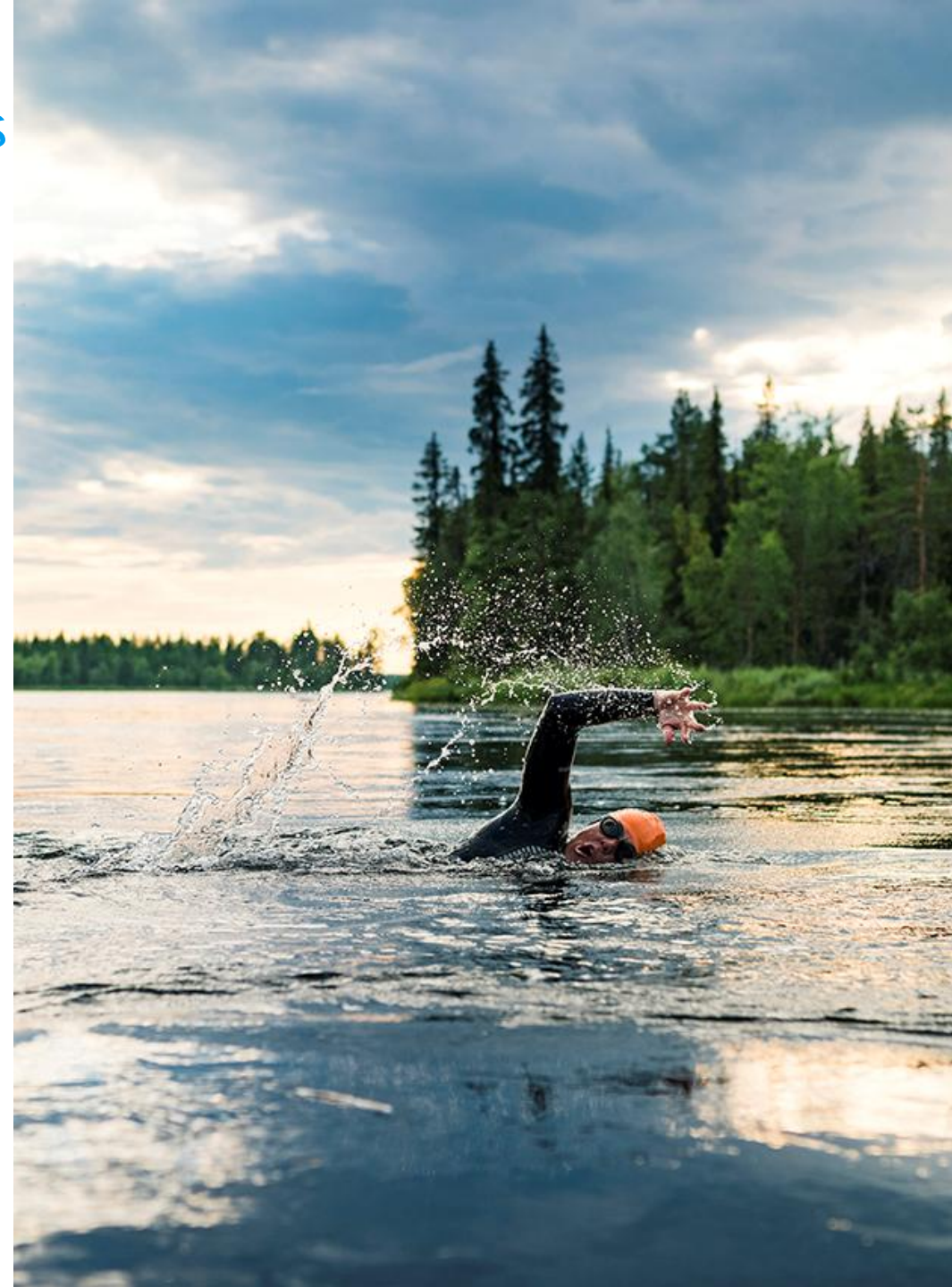


Den interna kapaciteten behöver stärkas för att hållbara strukturer ska kunna nås

Den interna kapaciteten visar viss progression men framför allt flera risker för att hållbara strukturer för validering inte kommer att kunna etableras. Merparten av regionerna bedömer att arbetet är personberoende, och tillräckliga kunskaper om validering saknas ofta bland chefer och politiker.

Näst intill samtliga regioner ser projektmedlen som helt avgörande för arbetet med att etablera en regional struktur. Det reser frågor om hur ett vidare arbete kommer kunna finansieras, och om tillräckliga resurser för att bibehålla uppnådda resultat kommer finnas. Det kommer vi att följa upp i slututvärderingen.

För att uppdraget sammantaget ska nå resultat med bärkraftighet och önskade effekter, krävs det att såväl regioner i sitt genomförande som Tillväxtverket i sitt stöd koncentrerar sig på att stärka den interna kapaciteten under resterande projektperiod.

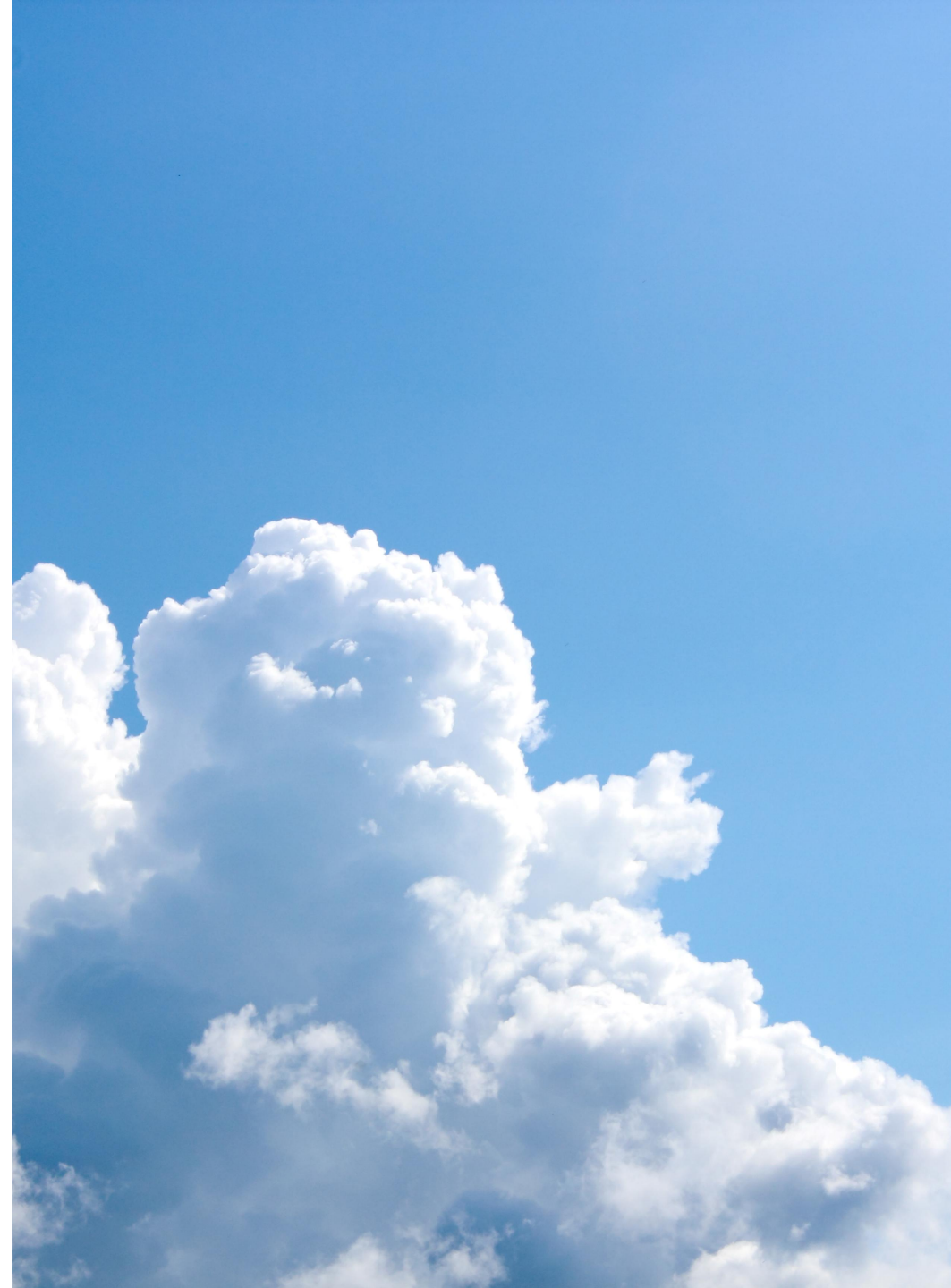


Rekommendationer

Fokusera på den interna kapaciteten

Under resterande projektperiod måste regionerna arbeta för att nå bärkraftighet i arbetet med regionala strukturer för validering. Finansiering måste säkras för att bibehålla uppnådda resultat, arbetet måste förankras i en bredare krets av regionens medarbetare – inte minst bland beslutsfattare – och arbetsprocesser och aktiviteter måste anpassas efter den långsiktiga finansieringen.

Vi ser att merparten av regionerna behöver koncentrera sitt arbete inom detta spår. Vi utvecklar rekommendationen på nästa sida.



Konkretiserade steg för att nå intern kapacitet

Ta fram en implementeringsplan:

- Ta fram förslag till implementeringsplaner, som visar vilka delar av projektets verksamhet som ska permanentas, och hur det ska ske.
- Finns osäkerhet kring vilken roll regionen ska ha i det regionala valideringsarbetet måste detta definieras. Det kan bli aktuellt att ompröva den roll som tagits under projektperioden, beroende på vilka resurser och förutsättningar som finns tillgängliga.
- Förankra inför beslut, både hos egna chefsled och hos externa samverkansaktörer. Finns styrgrupp är det en självklar samtalspart.
- Tidsätt och budgetera arbetet, och följ upp det under resterande projektperiod.
- Planera i tid. Mindre än ett år återstår av projekttiden.

Förankra hos chefer och politik:

- Kommunicera internt om projektet och dess resultat och hur implementering är planerad.
- Beslutsfattare är särskilt viktig målgrupp, för att diskutera implementeringsplan och för att säkra finansiering.
- Ska delar av verksamheten tas över av annan aktör, måste detta förankras och planeras i tid.

Säkra långsiktig finansiering:

- För att kunna bibehålla den verksamhet som byggts upp under projektet krävs resurser, sannolikt mer än vad som fanns tillgängligt innan projektet.
- För att kunna planera en implementering krävs klarhet i vilka resurser som kommer finnas tillgängliga.
- Om det finns fortsatta utvecklingsbehov av strukturerna så kan ytterligare projekt behövas. Antingen drivet av regionen själv, eller i samverkan med andra aktörer i regionen. Om så är fallet behöver en projektprocess initieras.

Anpassa verksamheten efter finansieringen:

- Den framtida verksamheten måste vara anpassad efter finansiering och resurser.
- Det bör få genomslag på projektets sista månader, så att aktiviteter skalas ned eller anpassas så att de kan fortsätta efter projektslut.
- Vissa aktiviteter kan behöva tas över av andra aktörer, och då måste det förankras, planeras och implementeras över tid.
- Implementeringsplanen kan behöva omfatta flera alternativ, utifrån vilka resurser som kan bli aktuella. Prioritera vilka delar som måste vara kvar och vilka som bör vara kvar.

Bright
ideas
Sustainable
change.

RAMBOLL